

Dagsorden i Anledning af en Forespørgsel, hvilken Dagsorden jeg antager vil være kommen de Fleste af Thingets Medlemmer meget uventet. — Jeg skal derfor, og for at kunne om muligt endnu i dette Møde foretage den følgende paa Dagsordenen nævnte Forespørgsel, standse Forhandlingerne om den nærværende Forespørgsel, og lade dens Fortsættelse overgaae til et følgende Møde.

Man gik derpaa til den sidste Sag paa Dagsordenen:

Forespørgsel af Folkethingmanden for Frederiksborg Amts 1ste Valgkreds (Abler) til Justitsministeren, om Medlemmer af det mosaiske Troessamsfund kunne bestilles til Dommere her i Landet.

(Forespørgslen findes i Tidenden, Sp. 3019).

Abler: Jeg skalde meget nødig trætte Thinget paa det nærværende Standpunkt, da saa saa Medlemmer ere tilstede; men jeg kan dog ikke undlade at fremsøre min Forespørgsel og at motivere den omtrent paa samme Maade, som om den var kommen for paa anden Tid, idet jeg paa ingen Maade betragter denne Sag som kun havende speciel Interesse, men jeg betragter den som en Sag, som jeg er overbevist om, at ikke blot Thinget, men hele Landet har Interesse for. Det staaer ikke for mig, som om det gjælder en Sag, der kun interesserer et specielt Troessamsfund, men jeg er overbevist om, at et langt større Samsfund har Betydelse for den. — Det, der for mig er det vigtige, er at faae at vide af Regjeringen, om den deler den Opfattelse, der nylig er udtalt af Sjællands Biskop i en Betænkning, hvor det er kaldet det store sølgerige Princip, at den fulde Nødvendighed af Borgerlig og politiske Rettigheder er uafhængig af Troesbekjendelse. Dette er det Spørgsmaal, som jeg er overbevist om efter den Stemning, som jeg kjender i Folkethinget, og efter den Stemning, som der er i Landet, i høi Grad interesserer Alle. Jeg skal tillade mig med et Par Ord at angive Grunden til min Forespørgsel, idet der for mig ikke er de Tvivl tilstede, som jeg havde troet at finde i Udtalelser fra Justitsministeriet. For

mig er Grundlovens Ord saa klare, at jeg ikke tvivler om, at Medlemmer af den mosaiske Troesbekjendelse kunne beklæde Dommeræde her i Landet. I October 1866 søgte en Mand at blive constitueret paa Herredsfogedcontoiret i Frederiksborg. Herredsfogden ønskede at høre Amtets Mening desangaaende, og Amtet meddeelte, at det ikke havde Noget imod en almindelig Constitution, men at det dog havde en vis Betænkelighed ved den særegne Constitution til at beklæde Dommerædet, og det vilde jo denne Mand som Fuldmægtig paa et Herredscontoir komme til at beklæde. Vedkommende henvendte sig da til Justitsministeriet, og under 15de December fik han det Svar, som jeg haaber den ærede Formand vil tillade mig at oplæse: „I Anledning af et hertil indkommet Andragende, hvor Cand. jur. N. N. heraf Staden anholder om en Tilfjendegivelse fra Justitsministeriet, hvorvidt der er Noget til Hinder for, at Søder modtage Constitution til at beklæde Dommerædet paa vedkommende Retsbetjents Ansøgning og Tilsvær, skalde Man tjenstilgigt anmode Deres Excellence om behageligen at ville tilfjendegive Andrageren, at Ministeriet ikke finder sig foranlediget til at besvare det saaledes opfattede almindelige Spørgsmaal.“ Jeg troer, at dette Svar har kunnet give mig Grund til at troe, at der hos Regjeringen eksisterede Tvivl i saa Henseende, og at der for mig har været Grund eller snarere en Pligt at undersøge og granske i dette Forhold, om hvad der kunde siges at begrænse den fulde Rettighed, som Søderne troede at have til alle borgerlige og politiske Rettigheder her i Landet. Jeg har søgt haade i mine egne Tanker, og hvad jeg kunde finde andetsteds, og hvad der er fremkommet af Andre — navnlig hvorledes der taltes derom paa den grundlovgivende Rigsforsamling — og jeg har tillige søgt at staffe mig Oplysning om, hvorledes dette Forhold opfattes i Udlandet. Og vender jeg mig til Grundloven, da staaer der Intet, som kunde berøre Sødernes Rettigheder paa en særlig indskrænkende Maade; og de Paragrapher i den gennemfætte Grundlov, der her kommer an paa, ere §§ 2, 5 og 79. § 2 siger: Den lovgivende Magt er hos Kongen og Rigsdagen i Forening. Den udøvende